

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Opracowania sygnałne

Białystok, kwiecień 2005 r.

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. (085) 749 77 00, fax (085) 749 77 79

Internet: www.stat.gov.pl/urzedz/bialystok

TURYSTYKA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W 2004 R.

Województwo podlaskie leży w północno-wschodniej części kraju, w geograficznym środku Europy. Region rozciąga się wzdłuż malowniczej Niziny Podlaskiej, sąsiadującej z Pojezierzem Mazurskim i Niziną Mazowiecką. Posiada korzystne położenie względem ważnych szlaków tranzytowych z zachodu na wschód i z południa na północ Europy. Od wschodu graniczy z Białorusią, zaś od północy z Litwą. O atrakcyjności turystycznej Podlasia decydują głównie walory przyrodnicze. Województwo podlaskie to perła polskiej przyrody – piękne malownicze krajobrazy, czyste powietrze, naturalne środowisko „Zielonych Płuc Polski”. Cenne kompleksy leśne, unikalna fauna i flora oraz obszary niezmienione działalnością człowieka stanowią niezaprzeczalne skarby regionu. Nie bez znaczenia dla turystycznej atrakcyjności województwa jest również położenie na styku kultur i narodowości. Zachowały się tu także cenne obiekty zabytkowe, świadczące o interesującej historii i bogatej kulturze regionu.

UWAGI OGÓLNE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest baza noclegowa turystyki i jej wykorzystanie w 2004 r. Opracowanie powstało na podstawie wyników stałego badania statystycznego GUS, prowadzonego na formularzach KT-1 i KT-1a. Jednostki sprawozdawcze podają: dokładną lokalizację, rodzaj obiektu, kategorię obiektu, liczbę pokoi, miejsc noclegowych, placówek gastronomicznych. Ponadto informują o wykorzystaniu obiektu w poszczególnych miesiącach, tj. o liczbie dni działalności obiektu, nominalnej liczbie noclegów lub pokoi, a także o liczbie osób korzystających z zakwaterowania oraz liczbie udzielonych noclegów i wynajętych pokoi (z wyodrębnieniem turystów zagranicznych).

*Zgodnie z metodologią badania KT-1 (KT-1a) pojęcie „**turysta**”, o którym mowa w opracowaniu, oznacza osobę podróżującą do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, jeśli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca oraz korzystającą z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu przynajmniej przez jedną noc. Z kolei „**korzystający z noclegów**” to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt, tj. zostały zameldowane w obiekcie w danym miesiącu. Przy czym osoby przebywające na przełomie miesięcy są liczone tylko jeden raz.*

Baza noclegowa

Baza noclegowa województwa, według stanu w końcu lipca 2004 r., obejmowała 188 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, w tym 101 obiektów całorocznych.

Tabl. 1. Ogólne dane o turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

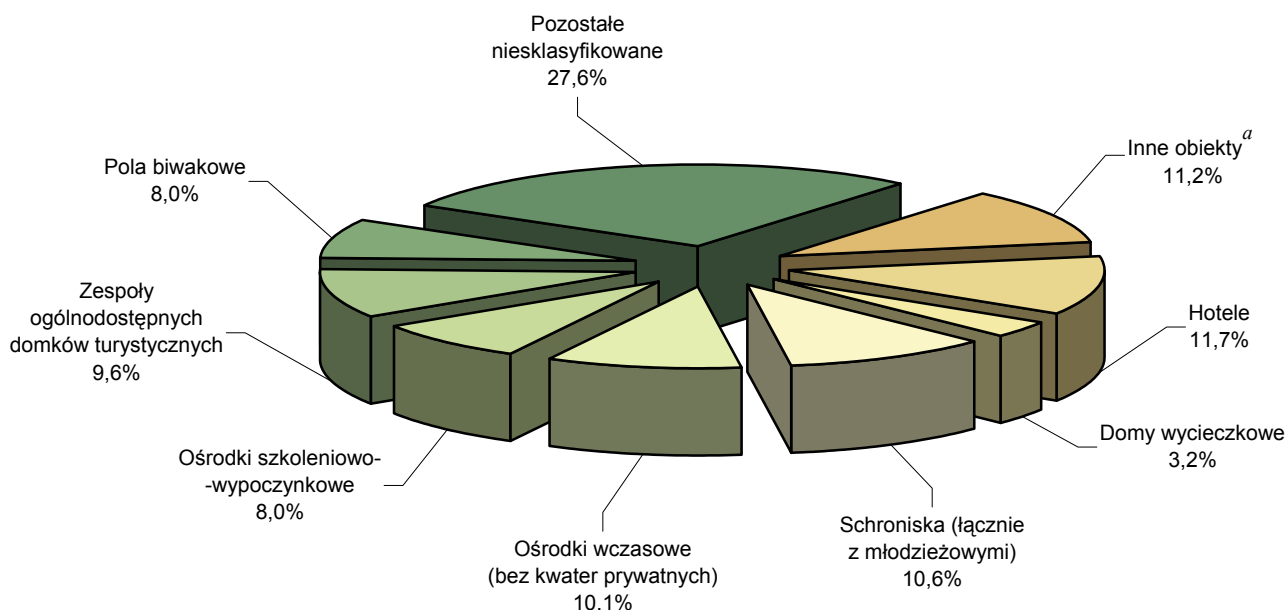
Rodzaje obiektów	Obiekty ^a	Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
			ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
a – 2003 r. b – 2004 r.						
O g ó l e m	a 188 b 188	12897 12581	370987 376135	88301 79035	754006 792776	127996 117389
w tym obiekty całoroczne	a 103 b 101	6446 6053	338976 342128	. .	616010 637950	. .
Hotele	a 21 b 22	2226 2118	160964 172712	54961 51899	235958 250315	76496 74999
Motele	a 3 b 2	101 53	12452 8879	1947 1055	19181 12079	3233 1602
Pensjonaty	a 5 b 4	229 133	9174 6588	232 281	18167 10577	263 883
Inne obiekty hotelowe	b 5	379	22331	5323	40273	7472
Domy wycieczkowe	a 7 b 6	445 235	25451 16919	7514 4420	33808 19819	8549 4651
Schroniska (łącznie z młodzieżowymi)	a 21 b 20	922 938	7500 8637	1040 1122	20248 24241	1820 2742
Ośrodki wczasowe (bez kwater prywatnych)	a 20 b 19	2146 2065	14152 13839	51 48	86048 92701	342 226
Ośrodki kolonijne	a 3 b 2	288 170	1107 830	40 -	13972 9280	400 -
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	a 16 b 15	1441 1307	28070 29918	1885 924	79493 83347	3275 2264
Domy pracy twórczej	a 1 b 1	119 104	3985 4137	851 711	10581 9736	2703 1690
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ...	a 17 b 18	598 706	4871 5373	321 530	11915 10909	403 734
Kempingi	a 2 b 2	310 270	2620 2831	632 737	7139 6394	1391 1084
Pola biwakowe	a 15 b 15	1629 1560	6147 5670	245 484	18889 22509	348 605
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	a 5 b 4	276 217	2600 1442	5 13	10050 7356	9 47
Zakłady uzdrowiskowe	a 1 b 1	195 195	3298 4049	8 21	42955 56403	110 212
Pozostałe niesklasyfikowane	a 51 b 52	1972 2131	88596 71980	18569 11467	145602 136837	28654 18178

^a Stan w dniu 31 VII.

Bazę turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania tworzyły 33 obiekty hotelarskie oraz 155 pozostałych obiektów noclegowych turystyki. Na ogólną liczbę obiektów hotelarskich składały się 22 hotele, 2 motele, 4 pensjonaty oraz 5 innych obiektów hotelowych. W porównaniu ze stanem zanotowanym w koń-

cu lipca 2003 r. liczba obiektów turystycznych zbiorowego zakwaterowania w województwie nie uległa zmianie. Odnotowano natomiast niewielkie różnice w ilości poszczególnych rodzajów obiektów i tak przybyły między innymi: 1 hotel, 1 zespół ogólnodostępnych domków turystycznych oraz 5 innych obiektów hotelowych. Ubyły natomiast pojedyncze obiekty turystyczne zbiorowego zakwaterowania takie jak: motel, pensjonat, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe oraz ośrodki: wczasowy, kolonijny, szkoleniowo-wypoczynkowy oraz do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2004 r.
Stan w dniu 31 VII

^a Motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe, ośrodki kolonijne, domy pracy twórczej, kempingi, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, zakłady uzdrowiskowe.

W województwie podlaskim obserwuje się nierównomierne rozmieszczenie bazy noclegowej turystyki. Najbardziej rozwiniętą bazę posiada północna i wschodnia część Podlasia. W 2004 r. najwięcej obiektów turystycznych znajdowało się na terenie powiatów: augustowskiego (39), suwalskiego (27), hajnowskiego i sejneńskiego (po 15) oraz w mieście Białystok (17).

Tabl. 2. Baza noclegowa turystyki według powiatów

Wyszczególnienie a – 2003 r. b – 2004 r.	Obiekty ^a	Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów	Udzielone noclegi	Wynajęte pokoje ^b	Stopień wykorzystania pokoi ^b w %
Województwo	a 188 b 188	12897 12581	370987 376135	754006 792776	158888 181054	34,9 36,0
w tym:						
Powiaty						
Augustowski	a 39 b 39	4305 3761	63680 66398	215832 215556	11046 28515	47,3 42,1
Białostocki	a 13 b 12	922 880	33147 40254	46540 64551	9010 11914	17,0 26,0
Bielski	a 5 b 5	303 228	7085 6978	12192 11136	5883 5621	32,9 31,3

^a Stan w dniu 31 VII. ^b Dane dotyczą hoteli, moteli, pensjonatów.

Tabl. 2. Baza noclegowa turystyki według powiatów (dok.)

Wyszczególnienie a – 2003 r. b – 2004 r.	Obiekty ^a	Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów	Udzielone noclegi	Wynajęte pokoje ^b	Stopień wykorzystania pokoi ^b w %
Powiaty (dok.)						
Grajewski	a 8	700	13859	40854	-	x
	b 10	1057	13529	61930	-	x
Hajnowski	a 16	641	26117	53405	373	9,3
	b 15	691	29973	67148	392	9,8
Łomżyński	a 13	724	24199	50538	16186	40,6
	b 10	539	22395	41323	14255	34,4
Moniecki	a 5	155	2787	5192	746	10,2
	b 6	177	3176	6331	1074	14,7
Sejneński	a 12	475	6296	15845	3466	62,1
	b 15	603	7781	20469	3248	33,4
Siemiatycki	a 8	422	12618	29838	8858	33,4
	b 7	379	16229	28611	12835	48,0
Sokółski	a 5	112	2604	8565	-	x
	b 5	136	2734	5606	-	x
Suwalski	a 27	1581	15959	44851	-	x
	b 27	1525	17631	46378	-	x
Wysokomazowiecki	a 5	187	1955	5492	230	3,2
	b 5	187	2163	3847	136	3,2
Miasta na prawach powiatu						
Białystok	a 18	1672	119013	161501	71995	40,4
	b 17	1363	105124	159196	74286	41,5
Łomża	a 4	203	9882	18330	9688	25,5
	b 6	263	9503	18523	8434	19,0
Suwałki	a 6	387	27028	35065	17881	41,8
	b 6	708	28844	36370	18642	45,1

a Stan w dniu 31 VII. b Dane dotyczą hoteli, moteli, pensjonatów.

Miejsca noclegowe

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w dniu 31 lipca 2004 r. dysponowały 12,6 tys. miejsc noclegowych, z czego 6,1 tys. znajdowało się w obiektach całorocznych. Najwięcej miejsc oferowały hotele i pozostałe obiekty niesklasyfikowane, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem pełniły funkcję obiektów noclegowych dla turystów (po ok. 17%) oraz ośrodki wczasowe (16,4%), pola biwakowe (12,4%) i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (10,4%). Najmniejszy odsetek miejsc noclegowych zanotowano w motelach (0,4%), domach pracy twórczej (0,8%), pensjonatach (1,1%), ośrodkach kolonijnych (1,4%) oraz zakładach uzdrowiskowych (1,5%).

W stosunku do poprzedniego roku, ogólna liczba miejsc noclegowych zmniejszyła się o 2,5%, przy czym znaczny spadek liczby miejsc stwierdzono m.in. w motelach (o 47,5%), domach wycieczkowych (o 47,2%), pensjonatach (o 41,9%) i ośrodkach kolonijnych (o 41,0%). Wzrost liczby miejsc noclegowych w porównaniu z 2003 r. odnotowano w zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (o 18,1%) i w pozostałych niesklasyfikowanych obiektach (o 8,1%). Nowo powstałe w 2004 r. inne obiekty hotelowe, które nie spełniały wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów, udostępniły turystom 379 miejsc.

Korzystający z noclegów

W 2004 r. obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania zlokalizowane na terenie województwa podlaskiego przyjęły 376,1 tys. turystów, tj. o 1,4% więcej niż przed rokiem. Turyści najchętniej korzystali z usług oferowanych przez hotele, w których zatrzymało się 172,7 tys. osób (45,9% ogółu korzystających z noclegów). Zdecydowana większość spośród nich, bo aż 56,8 tys., tj. 32,9% wybierała hotele dwugwiazdkowe. Z usług ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych skorzystało 8,0% turystów korzystających z noclegów w województwie podlaskim, domów wycieczkowych – 4,5%, ośrodków wczasowych – 3,7%, moteli – 2,4%, a schronisk (łącznie z młodzieżowymi) – 2,3%. Pozostałe obiekty niesklasyfikowane, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem pełniły funkcję obiektów noclegowych dla turystów, przyjęły 19,1% ogółu osób korzystających z noclegów.

W porównaniu z 2003 r., oprócz nowo powstałych innych obiektów hotelowych, największy wzrost przyjętej liczby turystów odnotowano w zakładach uzdrowiskowych (o 22,8%). Dużą popularnością cieszyły się również schroniska (łącznie z młodzieżowymi), gdzie liczba korzystających z noclegów wzrosła o 15,2%. Znacznie więcej osób niż przed rokiem przyjęły również zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych (o 10,3%), kempingi (o 8,1%), hotele (o 7,3%) oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i domy pracy twórczej (odpowiednio o 6,6% i 3,8%). W pozostałych rodzajach obiektów turystycznych odnotowano spadek liczby turystów korzystających z noclegów, z czego największy miał miejsce w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego (o 44,5%), domach wycieczkowych (o 33,5%) oraz motelach i pensjonatach (odpowiednio o 28,7% i 28,2%).

Udzielone noclegi

W 2004 r. obiekty noclegowe udzieliły 792,8 tys. noclegów, tj. o 5,1% więcej niż przed rokiem. Najwięcej, bo aż 31,6% ogółu udzielonych noclegów zanotowano w hotelach. W następnej kolejności pod tym względem uplasowały się: ośrodki wczasowe (11,7% ogółu udzielonych noclegów), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (10,5%) i zakłady uzdrowiskowe (7,1%). Popularnością cieszyły się również pozostałe obiekty niesklasyfikowane typu internaty, domy studenckie, które w okresie niepełnego ich wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem pełniły funkcję obiektów noclegowych dla turystów (17,3% ogółu udzielonych noclegów).

Wzrost liczby udzielonych noclegów w 2004 r., w stosunku do 2003 r., odnotowano w zakładach uzdrowiskowych (o 31,3%), schroniskach (o 19,7%), na polach biwakowych (o 19,2%), w ośrodkach wczasowych (o 7,7%), hotelach (o 6,1%) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (o 4,8%). Pozostałe obiekty udzieliły w ciągu 2004 r. mniej noclegów niż rok wcześniej, przy czym największy spadek odnotowano w pensjonatach (o 41,8%) i domach wycieczkowych (o 41,4%).

W 2004 r. przeciętny pobyt turysty w obiekcie noclegowym trwał 2,1 dnia, podczas gdy w 2003 r. wyniósł 2,0 dnia. Turyści najdłużej przebywali w zakładach uzdrowiskowych (13,9 dnia) i ośrodkach kolonijnych (11,2 dnia), natomiast najkrócej – podobnie jak przed rokiem – w domach wycieczkowych (1,2 dnia).

Wykorzystanie miejsc noclegowych

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych, mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (wyrażony w procentach), w 2004 r. ukształtował się na poziomie 30,0% i był o 2,2 pkt wyższy niż rok wcześniej. Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych charakteryzował: ośrodki kolonijne – 88,7%, zakłady uzdrowiskowe – 81,2%, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – 60,9% oraz motele – 55,5%.

W województwie podlaskim z miejsc noclegowych w obiektach turystycznych w 2004 r. najczęściej korzystano w miesiącach wiosenno-letnich, tj. od maja do października. Wizytom w celach turystycznych najbardziej sprzyjał lipiec, a najmniej grudzień.

Tabl. 3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

Rodzaje obiektów	2003	2004												
	ogółem	miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
w procentach														
O g ó l e m	27,8	30,0	19,0	20,2	22,9	24,6	31,9	35,7	41,7	39,1	28,3	28,1	24,1	18,3
Hotele	29,3	33,2	22,5	24,5	30,6	26,7	41,3	50,9	38,9	39,4	34,4	33,2	31,0	23,2
Motele	51,9	55,5	38,2	41,5	46,3	58,9	61,0	64,1	70,2	66,8	69,6	70,4	66,2	32,6
Pensjonaty	28,4	22,6	23,6	21,4	19,4	26,8	26,4	22,2	26,8	23,9	23,5	23,9	16,0	17,1
Inne objekty hotelowe	x	31,9	20,4	17,5	13,2	15,6	30,1	45,2	67,1	64,4	41,0	24,6	20,0	15,2
Domy wycieczkowe	25,5	22,5	17,2	21,6	24,8	20,2	21,8	25,0	20,6	23,8	26,4	25,1	24,7	19,1
Schroniska (łącznie z młodzieżowymi)	23,7	27,6	14,2	18,1	20,0	26,8	47,4	34,0	32,6	24,4	29,3	33,3	21,0	13,4
Ośrodki wczasowe (bez kwater prywatnych)	41,0	41,1	0,2	2,4	0,4	19,3	15,0	19,9	69,9	60,4	16,9	4,8	0,2	0,2
Ośrodki kolonijne	71,7	88,7	-	-	-	-	-	-	89,4	88,0	-	-	-	-
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	21,1	22,7	7,7	10,0	8,8	14,6	24,0	33,8	46,5	50,9	17,2	13,8	10,8	8,0
Dom pracy twórczej	24,5	26,4	15,4	11,3	5,6	17,6	27,5	36,9	53,0	62,9	35,2	15,4	18,0	2,6
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	21,6	17,3	-	-	-	-	10,6	16,8	22,0	17,2	5,5	-	-	-
Kempingi	32,6	33,3	-	-	-	-	31,5	41,0	43,7	22,6	35,7	-	-	-
Pola biwakowe	15,7	22,4	-	-	-	-	0,6	5,8	25,4	22,5	1,6	-	-	-
Obiekty noclegowe w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	50,1	60,9	-	-	-	-	-	-	56,7	66,1	-	-	-	-
Zakłady uzdrowiskowe	62,1	81,2	60,2	64,1	76,3	80,0	90,3	82,8	86,7	81,5	83,6	94,4	87,2	88,5
Pozostałe niesklasyfikowane	22,2	22,3	16,8	16,7	17,1	22,4	27,4	29,7	24,5	23,7	26,6	25,3	18,8	15,3

Turyści zagraniczni

Województwo podlaskie chętnie odwiedzają obcokrajowcy. Świadczy o tym liczba gości zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach zlokalizowanych na terenie Podlasia. W 2004 r. z noclegów skorzystało 79,0 tys. turystów zagranicznych (o 9,3 tys. osób mniej niż w 2003 r.). Stanowili oni 21,0% wszystkich turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania znajdujących się w naszym województwie. Prawie co trzeci turysta zagraniczny przybył z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przy czym najliczniejsze grupy tworzyli obywatele Niemiec (10,2 tys.), Finlandii (3,7 tys.), Włoch (2,4 tys.) i Wielkiej Brytanii (2,1 tys.). Wśród turystów pochodzących z państw pozaeuropejskich dominowali obywatele krajów azjatyckich (2,8 tys.) oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki (1,3 tys.).

W 2004 r. zdecydowana większość, bo aż 51,9 tys., tj. 65,7% ogółu turystów zagranicznych zatrzymywało się w hotelach.

Średni pobyt turysty zagranicznego w turystycznych obiektach noclegowych wynosił 1,5 dnia i kształtował się w granicach od 1,0 dnia w schroniskach do 10,1 dnia w zakładach uzdrowiskowych.

W podlaskich obiektach turystycznych gościom z zagranicy udzielono 117,4 tys. noclegów, co stanowiło 14,8% ogółu noclegów udzielonych w województwie.

Placówki gastronomiczne

W lipcu 2004 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania funkcjonowało 179 placówek gastronomicznych. Rozmieszczenie placówek w poszczególnych rodzajach obiektów prezentuje poniższe zestawienie:

Rodzaje obiektów	Restauracje	Bary i kawiarnie	Stołówki	Punkty gastronomiczne
O g ó l e m	43	74	41	21
w tym:				
Hotele	20	18	1	-
Pensjonaty	2	3	-	1
Ośrodki wczasowe (bez kwater prywatnych)	1	7	12	7
Domy pracy twórczej	1	6	8	1
Pozostałe niesklasyfikowane	13	24	6	4